

**Sprawozdanie ze spotkania Zespołu ds. Logopedii jako Nauki i Kształcenia Logopedów
w dniu 15.04.2024 r.**

Program spotkania w dniu 15 marca 2024r. przewidywał:

1. Sprawy organizacyjne.
2. Dyskusja i zaopiniowanie dokumentacji logopedycznej.
3. Dyskusja i zaopiniowanie organizacji samorządu zawodowego logopedów.
4. Dyskusja i zaopiniowanie projektu przepisów dotyczących prawa wykonywania zawodu logopedy.

Ad 1.

Spotkanie Zespołu ds. Logopedii jako Nauki i Kształcenia Logopedów 15 kwietnia 2024 zaczęło się od sprawozdania Pani Przewodniczącej PZL Mileny Stasiak z działań podejmowanych przez przedstawicieli PZL w sejmie (spotkania z podkomisjami sejmowymi). Pani Milena Stasiak odniosła się także do projektu kształcenia na studiach podyplomowych w ramach specjalności oraz poruszyła temat formy wyborów do samorządu zawodowego logopedów.

Ad 2.

Przeprowadzono dyskusję oraz głosowanie w sprawie dokumentacji logopedycznej. Głosowaniu poddano przygotowany przez zespół prawników fragment ustawy w brzmieniu:

**Rozdział VI
Dokumentacja logopedyczna i przetwarzanie danych osobowych podopiecznego**

Art. 30 [Prowadzenie dokumentacji logopedycznej]

1. Logopeda prowadzi indywidualną dokumentację logopedyczną podopiecznego w zakresie niezbędnym do udokumentowania wykonywanych działań logopedycznych.
2. Dokumentacja logopedyczna może być prowadzona w postaci papierowej lub elektronicznej.
3. Logopeda jest obowiązany przechowywać dokumentację logopedyczną przez okres 5 lat od zakończenia działań logopedycznych.
4. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 3, logopeda niszczy dokumentację logopedyczną w sposób uniemożliwiający identyfikację podopiecznego, z uwzględnieniem przepisów szczególnych, w szczególności dotyczących instrukcji kancelaryjnych obowiązujących podmiot, w ramach którego wykonywane są działania logopedyczne. Dokumentacja logopedyczna przeznaczona do zniszczenia może być wydana podopiecznemu, jego przedstawicielowi ustawowemu lub osobie upoważnionej przez podopiecznego.

5. *Krajowa Rada/Zjazd Logopedów* może określić ogólne zasady prowadzenia i przechowywania dokumentacji logopedycznej, mając na względzie kompleksowość zawartych w niej informacji, przepisy dotyczące ochrony danych osobowych oraz ogólne wytyczne dotyczące dokumentacji logopedycznej określone w ustawie.

Art. 31 [Zawartość dokumentacji logopedycznej]

1. Dokumentacja logopedyczna zawiera co najmniej:
  - 1) oznaczenie podopiecznego pozwalające na ustalenie jego tożsamości:
    - a) nazwisko i imię (imiona),
    - b) adres miejsca zamieszkania,
    - c) w przypadku gdy podopiecznym jest osoba małoletnią, całkowicie ubezwłasnowolniona lub niezdolna do świadomego wyrażenia zgody - nazwisko i imię (imiona) przedstawiciela ustawowego oraz adres jego miejsca zamieszkania;
  - 2) oznaczenie logopedy oraz ewentualnie podmiotu, w ramach którego wykonywane są działania logopedyczne;
  - 3) wywiad, opis diagnozy logopedycznej podopiecznego oraz podjętych działań logopedycznych;
  - 4) datę sporządzenia.
2. O ile wymagają tego okoliczności, dokumentacja logopedyczna może ponadto zawierać datę urodzenia, oznaczenie płci i PESEL podopiecznego, a także diagnozę lekarską oraz plan pracy lub program terapii.
3. Dokumentacja logopedyczna może stanowić część szerszej dokumentacji prowadzonej zgodnie z odrębnymi przepisami przez podmiot, w ramach którego wykonywane są działania logopedyczne.
4. Przetwarzanie szerszego zakresu danych osobowych podopiecznego niż określony w ust. 1 i 2 możliwe jest po uzyskaniu zgody tej osoby spełniającej wymagania określone w rozporządzeniu 2016/679.

Art. 32 [Dostęp i ochrona dokumentacji logopedycznej]

1. Podopieczny ma prawo do dostępu do dokumentacji logopedycznej, która go dotyczy.
2. Dane zawarte w dokumentacji logopedycznej podlegają ochronie określonej w ustawie oraz w przepisach odrębnych.
3. W celu realizacji prawa, o którym mowa w ust. 1, logopeda lub podmiot, w ramach którego wykonywane są działania logopedyczne, jest obowiązany prowadzić, przechowywać i udostępniać dokumentację logopedyczną w sposób określony w ustawie.
4. Do przetwarzania danych zawartych w dokumentacji logopedycznej, w celu wykonywania oraz zarządzania wykonywaniem działań logopedycznych, utrzymania systemu teleinformatycznego, w którym przetwarzana jest dokumentacja logopedyczna, i zapewnienia bezpieczeństwa tego systemu, są uprawnione następujące osoby:
  - 1) logopedzi;
  - 2) osoby zarządzające podmiotem, w ramach którego wykonywane są działania logopedyczne;
  - 3) inni specjaliści wchodzący w skład zespołu, w ramach którego wykonywane są działania logopedyczne, w szczególności inni logopedzi, psychologowie lub lekarze/terapeuci i osoby wykonujące zawód medyczny;
  - 4) inne osoby wykonujące czynności pomocnicze lub organizacyjne przy wykonywaniu działań logopedycznych, a także czynności związane z utrzymaniem systemu

teleinformatycznego, w którym przetwarzana jest dokumentacja logopedyczna, i zapewnieniem bezpieczeństwa tego systemu, na podstawie szczegółowego upoważnienia administratora danych w rozumieniu rozporządzenia 2016/679.

5. Osoby, o których mowa w ust. 4 pkt 4, są obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji związanych z podopiecznym uzyskanych w związku z wykonywaniem swoich zadań. Osoby te są związane tajemnicą także po śmierci podopiecznego.
6. Podmiot, któremu powierzono przetwarzanie danych osobowych w związku z realizacją umowy o powierzeniu przetwarzania danych osobowych, o której mowa w art. 28 ust. 3 rozporządzenia 2016/679, jest obowiązany do zachowania w tajemnicy informacji związanych z podopiecznym uzyskanych w związku z realizacją tej umowy. Podmiot ten jest związany tajemnicą także po śmierci podopiecznego.
7. W przypadku zaprzestania przetwarzania danych osobowych zawartych w dokumentacji logopedycznej przez podmiot, któremu powierzono takie przetwarzanie, w szczególności w związku z jego likwidacją, jest on zobowiązany do przekazania danych osobowych zawartych w dokumentacji logopedycznej podmiotowi, o którym mowa w ust. 3, który powierzył przetwarzanie danych osobowych, chyba że podmiot ten zadecyduje inaczej.

Art. 33 [Udostępnianie dokumentacji]

- 1) Logopeda lub podmiot, w ramach którego wykonywane są działania logopedyczne, udostępnia dokumentację logopedyczną podopiecznemu lub jego przedstawicielowi ustawowemu, bądź osobie upoważnionej przez podopiecznego.
- 2) Po śmierci podopiecznego dokumentacja logopedyczna jest udostępniana osobie upoważnionej przez podopiecznego za życia lub osobie, która w chwili zgonu podopiecznego była jego przedstawicielem ustawowym. Dokumentacja logopedyczna jest udostępniana także osobie bliskiej, chyba że udostępnieniu sprzeciwi się inna osoba bliska lub sprzeciwił się temu podopieczny za życia, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.
- 3) W przypadku sporu między osobami bliskimi o udostępnienie dokumentacji logopedycznej, zgodę na udostępnienie wyraża sąd, o którym mowa w art. 628 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, w postępowaniu nieprocesowym na wniosek osoby bliskiej, logopedy lub podmiotu, w ramach którego wykonywane były działania logopedyczne. Logopeda lub podmiot, w ramach którego wykonywane były działania logopedyczne, może wystąpić z wnioskiem do sądu także w przypadku uzasadnionej wątpliwości, czy osoba występująca o udostępnienie dokumentacji lub sprzeciwiająca się jej udostępnieniu jest osobą bliską.
- 4) W przypadku gdy podopieczny za życia sprzeciwił się udostępnieniu dokumentacji logopedycznej, o którym mowa w ust. 2, sąd, o którym mowa w art. 628 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, w postępowaniu nieprocesowym na wniosek osoby bliskiej, może wyrazić zgodę na udostępnienie dokumentacji logopedycznej i określić zakres jej udostępnienia, jeżeli jest to niezbędne:
  - 1) w celu dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia, z tytułu śmierci podopiecznego;
  - 2) dla ochrony życia lub zdrowia osoby bliskiej.
- 5) W przypadku wystąpienia do sądu z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3 albo 4, sąd bada:
  1. interes uczestników postępowania;
  2. rzeczywistą więź osoby bliskiej ze zmarłym podopiecznym;
  3. wolę zmarłego podopiecznego;
  4. okoliczności wyrażenia sprzeciwu.

- 6) Logopeda lub podmiot, w ramach którego wykonywane są działania logopedyczne, udostępnia dokumentację logopedyczną również:
  1. podmiotom udzielającym świadczeń zdrowotnych, jeżeli dokumentacja ta jest niezbędna do zapewnienia ciągłości świadczeń zdrowotnych;
  2. organom władzy publicznej, w tym organom samorządu zawodowego logopedów w zakresie niezbędnym do wykonywania przez te podmioty ich zadań, w szczególności nadzoru i kontroli;
  3. ministrowi właściwemu do spraw [...], sądom, w tym sądom dyscyplinarnym, prokuraturom, lekarzom sądowym i rzecznikom odpowiedzialności zawodowej, w związku z prowadzonym postępowaniem;
  4. innym podmiotom, za wyraźną zgodą podopiecznego w rozumieniu art. 9 ust. 2 lit a) rozporządzenia 2016/679.
- 7) Dokumentacja logopedyczna prowadzona przez podmioty uczestniczące w przygotowaniu osób do wykonywania zawodu logopedy i kształceniu osób wykonujących zawód logopedy jest udostępniana tym osobom wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizacji celów dydaktycznych.
- 8) Osoby, o których mowa w ust. 7, są obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji zawartych w dokumentacji logopedycznej, także po śmierci podopiecznego.
- 9) Dokumentacja logopedyczna może być udostępniona także szkole wyższej lub instytutowi badawczemu do wykorzystania w celach naukowych, bez ujawniania nazwiska i innych danych umożliwiających identyfikację podopiecznego.

Głosowanie za przyjęciem powyższego fragmentu przebiegło jednomyślnie na TAK.

W trakcie dyskusji pojawiła się wątpliwość dotycząca braku jednoznacznego wyjaśnienia sposobu prowadzenia dokumentacji przez logopedów w jednostkach medycznych. Przekazano ją do dyskusji z zespołem prawników.

Ad 3.

Samorząd – jego rola w kształceniu

1. Dyskusja dotyczyła proponowanego w Ustawie zapisu określającego zadania Samorządu w brzmieniu: „ustalanie oraz aktualizacja standardów i wytycznych w logopedii oraz określanie ogólnych standardów wykonywania zawodu logopedy”. Zgłoszono sprzeciw wobec możliwości ustalania oraz aktualizowania standardów przez Samorząd. Wskazano na rolę uczelni wyższych w tym zakresie.

Powyższy zapis spotkał się z licznymi głosami sprzeciwu członków zespołu.

Pojawiła się propozycja powołania rady naukowej działającej przy samorządzie, czuwającej m.in. nad wprowadzaniem standardów w logopedii oraz opiniującej proponowane rozwiązania praktyczne, w tym punktowane kursy.

Głosowaniu podano wniosek o zapytanie zespołu prawników o możliwość wprowadzenia do samorządu rady naukowej, której kompetencje zostaną ustalone w dalszych etapach prac zespołu.

Wniosek przyjęto jednomyślnie.

Dyskutowano także nad kompetencjami samorządu w sprawie nostryfikacji dyplomów. Podkreślono, że nostryfikacja dyplomów należy do kompetencji uczelni wyższych. Zapis dotyczący uznawania/przyznawania prawa wykonywania zawodu jest według opinii członków zespołu nieprecyzyjny. Brak jest jasnych kryteriów oddzielających kompetencje uczelni (nostryfikowanie dyplomów) od kompetencji samorządu (np. przywrócenie do zawodu po przerwie). Wskazano także ponownie na konieczność udziału rady naukowej podczas takich procesów. Postanowiono przekazać tę uwagę zespołowi prawników.

Podczas dyskusji wskazano też na problem z interpretacją wybranych fragmentów ustawy ze względu na brak możliwości zapoznania się z całością koncepcji dotyczącej praw i zasad funkcjonowania samorządu. Przyjmowanie fragmentów ustawy zakłada opieranie się na interpretacjach lub przypuszczeniach, zwłaszcza w zakresie takich kwestii jak np. rola samorządu w procesie przyznawania praw wykonywania zawodu przez logopedów i kształcenia logopedów.

Członkowie zespołu dyskutowali również o konieczności wpisania do Ustawy obowiązkowego egzaminu potwierdzającego kompetencje językowe w przypadku nostryfikacji dyplomów osób kończących studia poza granicami Polski.

Przeprowadzono dyskusję nad formą wyborów do samorządu logopedów. Wszystkie wypowiadające się osoby podkreśliły konieczność przeprowadzania wyborów o szerokim dostępie w postaci online, pozwalających wziąć w nich udział nie tylko delegatom, ale wszystkim zainteresowanym logopedom osobiście.

Głosowano wniosek w brzmieniu: czy jesteście Państwo za tym, aby wybory do organów samorządu odbywały się w formie powszechnej i elektronicznej?

Głosy na TAK: 11

Głosy wstrzymujące się: 1

Głosy na NIE: 1

Pozostałe kwestie zawarte w agendzie spotkania zostały przeniesione na kolejne zebranie zespołu.

W spotkaniu wzięli udział następujący członkowie zespołu:

dr hab. Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ

dr hab. Katarzyna Kaczorowska-Bray, prof. UG

dr hab. Marta Korendo, prof. UKEN

dr hab. Olga Jauer-Niworowska, prof. ucz.

dr hab. Anita Lorenc, prof. ucz.

dr hab. Anna Majewska-Tworek, prof. UW

dr hab. Jolanta Panasiuk, prof. UMCS

dr hab. Jolanta Sławek, prof. UAM

dr hab. Ewa Wolańska, prof. ucz.

dr hab. Adam Wolański

dr Magdalena Knapek

dr Magdalena Osowicka-Kondatowicz

mgr Grażyna Wiśniewska

oraz zaproszeni goście:

Przewodnicząca ZG PZL Milena Stasiak.